

Sirja Kaartinen

erikoislääkäri, anestesia ja tehohoito
korva-, nenä- ja kurkkutaudit
TAYS/EKA
pääluottamusmies

Pääluottamusmiestä huolestuttaa vaikka mikä. Huolestuttaa työntekijöiden jaksaminen COVID-19 epidemian keskellä – kesälomia pilkottu, varautumisen takia lääkäreitä siirretään milloin Korona-kohortteihin, milloin tehollolle. Elektiivistä toimintaa ajetaan alas ja sitten ylös. Elämme epävarmuuden aikoja. Tulkintoja asetuksista ja ohjeistuksista riittää. Kuntatalous on kuralla, niin myös valtiontalous. Pitäisi tehdä enemmän pienemmällä rahalla ja tehokkaammin.

Päädyn kuitenkin kirjoittamaan päivystyksestä. Aihetta on varmasti jo puitu perinpohjaisesti jokaisessa työpaikassa. Se on minun lääkäriurani aikana eniten tunteita aiheuttanut lääkärisopimuksen muutos, ja reaktiot mitä tämä muutos on aiheuttanut, huolestuttavat.

Olemme kaikki varmastikin yksimielisiä siitä, että yötyö itsessään on terveysriski, eikä vain lääkäreillä. Valitettavasti emme ikinä tule pääsemään eroon yötyöstä. Potilaamme kun eivät osaa sairastua ainoastaan virka-aikaan.

Senkin me varmasti olemme kaikki kokeneet, että päivystyksen aikana se pienikin lepo on hyväksi ja lisää merkittävästi jaksamista yöaikaan. Tässä on uuden sopi-

Nyt tarvitaan monimuotoisuutta päivystykseen!

muksen kolmen tunnin keskeytymättömän yölevon vaade osunut mielestäni asian ytimeen. Verrattuna päivystyskuormaan, meillä on monessa paikassa liian vähän lääkäreitä hoitamassa päivystysaikaista potilasmäärää. Kun päivystyspisteen kuormitus oli alhaisempi, päivystäjä ehti levätä edes sen puolituntisen, joka on jo todettu virkistäväksi. Nykyään ei sitä puolituntista helposti saada. Kaveri kehiin ja hoitamaan suurentunutta potilasvirtaa.

Mutta entä kun jaamme päivystyksen? Jos tulet illaksi töihin, olet kaksi arkipäivää poissa klinikasta virka-aikaan. Entiseen verrattuna olet tuplasti enemmän poissa ohjattumasta ympäristöstä. Riski, että jää paitsi klinikan meetingeistä ja koulutuksista kasvaa. Näen tämän epäkohtana erikoistuville. Päivystykset lyhenevät, mutta lukumääräisesti lisääntyvät. Tulee enemmän iltoja, kun olet lähdössä tai tulossa päivystämästä. Työsidonnaisuus kasvaa. Tulotaso laskee; meillä on työnantaja talouskurjimuksessa lähtenyt olettamuksesta, että päivystysmuutos on kustannusneutraali. Unohtui 38,15 viikkotuntit jonka mukaan kuukausipalkkani lasketaan. Työnantaja ei ole tuonut esille halua osoittaa sairaalan lääkäreille töitä normaalin virka-ajan jälkeen esim. klo 15–17, jolloin saisimme korvattua menetettyjä viikkotunteja. Ja en minä ainakaan

lähde tästä vääntämään; työsidonnaisuus lisääntyy entisestään, hyvästi harrastukset (omat ja lasten) eli hyvinvointi ja heippa sosiaalihuolto – kyllä, en päässyt hakemaan lapsiani ajoissa päivähoidosta. Meillä kaikilla ei ole sitä tukiverkkoa.

Olen täysin samaa mieltä, että yötyö on raskasta ja osaksi haitallista. Pitkien työrupeamien suhteen olen osaksi eri mieltä. Meillä on erikoisaloja, joilla työ ei ole jatkuva, vaan väliin mahtuu hyviäkin taukoja (vaikkei aina klo 23–08). Päivystyspoliklinikkaa lukuun ottamatta sairaala yleensä rauhoittuu päivystysaikaan. Lää-

” Jos tulet illaksi töihin, olet kaksi arkipäivää poissa klinikasta virka-aikaan.

käriliiton suosituksessa koskien yötyötä ja pitkien työrupeamien aiheuttamien haittojen ehkäisyä viitattiin tutkimuksiin, joissa työrupeamat olivat

34 tuntisia tai viikkotunteja 80–90. Melkoisen suuria suomalaisesta näkökulmasta.

Yhdyn täysin Pirkka Pekkarisen Lääkärilehden kirjoitukseen 18.9.2020: *Lääkärisopimus ei ole koskaan valmis, eikä 13 tuntia välttämättä ole paras päivystysrupeaman pituus kaikissa yksiköissä edes optimaalisessa resurssitilanteessa.* Tähän vielä lisäksi, ettei tämä ole myöskään kaikkien tahto, ei ainakaan meidän työpaikalla. Monimuotoisuus kunniaan työntekijäläh- töisesti eikä tiukkaa 13 tunnin rajaa.